

Ingediend vanuit het perspectief van een kennismigrantengezin dat sinds 2022 in Nederland woont

1. Achtergrond

Wij zijn een gezin van drie personen – beide ouders zijn hoogopgeleide kennismigranten die werkzaam zijn bij Nederlandse bedrijven, en ons kind gaat naar een Nederlandse basisschool. Wij zijn in 2022 naar Nederland gekomen via het kennismigrantenprogramma met de intentie om hier een duurzaam bestaan op te bouwen. Wij integreren actief, dragen economisch en sociaal bij, en zien Nederland als ons thuis.

Op basis van de huidige wetgeving zouden wij in 2027 in aanmerking komen voor naturalisatie, na 5 jaar onafgebroken legaal verblijf. Het nieuwe voorstel om deze termijn te verlengen naar 10 jaar zou deze mogelijkheid echter pas in 2032 bieden – een verdubbeling van de wachttijd, met grote gevolgen voor onze toekomst.

2. Effect op integratie en gevoel van verbondenheid

Dit voorstel dreigt het doel van integratie te ondermijnen. Kennismigranten en hun gezinnen investeren veel in het leren van de Nederlandse taal, het begrijpen van de Nederlandse cultuur en het actief deelnemen aan de samenleving.

Voor gezinnen zoals het onze geldt:

- Ons kind spreekt inmiddels vloeiend Nederlands en voelt zich onderdeel van de Nederlandse samenleving;
- Beide ouders werken, betalen belasting en dragen bij aan de Nederlandse economie;
- Wij hebben hier een stabiel sociaal netwerk en toekomstperspectief opgebouwd.

Een verdubbeling van de naturalisatietermijn geeft echter het signaal dat deze inzet en verbondenheid niet voldoende zijn – dat er nog eens vijf extra jaren nodig zijn voordat we volledig kunnen deelnemen als burgers. Dat veroorzaakt onzekerheid en een gevoel van uitsluiting, vooral voor kinderen die hier opgroeien en zich al volledig Nederlands voelen.

3. Veiligheids- en humanitaire overwegingen

In ons specifieke geval – en dat van vele anderen – komt daar nog een zorg bij. Wij komen uit een land dat momenteel door de Nederlandse overheid als een “rood gebied” is aangemerkt, wat betekent dat het onveilig is om daarheen te reizen of terug te keren.

Onze huidige verblijfsstatus in Nederland is afhankelijk van het behouden van geldige paspoorten uit ons land van herkomst. Om deze te vernieuwen zouden wij echter terug moeten reizen naar een gebied dat gevaarlijk is, iets wat wij met angst en zorg tegemoetzien.

Wanneer de naturalisatietermijn naar 10 jaar wordt verlengd, zullen wij onze buitenlandse paspoorten meerdere keren moeten vernieuwen voordat we voor het Nederlanderschap in aanmerking komen. Dat brengt niet alleen praktische problemen met zich mee, maar ook reële veiligheidsrisico's voor ons gezin.

Voor gezinnen uit conflictgebieden of landen met een verhoogd veiligheidsrisico zou deze wetswijziging daarom onevenredig zwaar en onrechtvaardig uitpakken. Het zou passend zijn om uitzonderingen of overgangsregelingen te voorzien voor dergelijke situaties, zodat mensen niet gedwongen worden om terug te keren naar gevaarlijke omstandigheden.

4. Economische en maatschappelijke gevolgen

Kennismigranten zijn juist de mensen die Nederland actief probeert aan te trekken: hoogopgeleide professionals die bijdragen aan innovatie, kennisontwikkeling en economische groei.

Wanneer Nederland de naturalisatietermijn verdubbelt, loopt het risico om in aantrekkelijkheid te verliezen ten opzichte van andere EU-landen, waar de termijn korter blijft (zoals Duitsland of België – beide 5 jaar).

Een langere periode van onzekerheid over het toekomstig staatsburgerschap kan ertoe leiden dat gezinnen zich minder welkom voelen en uiteindelijk besluiten elders een toekomst op te bouwen. Dat zou jammer zijn voor zowel de betrokken gezinnen als de Nederlandse samenleving.

5. Eerlijkheid en overgangsrecht

Veel huidige inwoners hebben hun toekomstplannen gebaseerd op de bestaande naturalisatietermijn van 5 jaar. Een plotselinge verdubbeling van deze termijn zonder overgangsrecht zou het principe van rechtszekerheid aantasten en als onrechtvaardig worden ervaren.

Voor gezinnen zoals het onze, die in 2022 zijn aangekomen, betekent dit dat wij slechts één jaar verwijderd zouden zijn van onze naturalisatiemogelijkheid op het moment dat de nieuwe wet mogelijk in werking treedt – en plotseling vijf extra jaren zouden moeten wachten.

Wij verzoeken daarom met klem om redelijke overgangsmaatregelen, bijvoorbeeld:

- De nieuwe termijn van 10 jaar alleen toepassen op personen die ná inwerkingtreding van de wet naar Nederland komen; of
- Een overgangsperiode (of “grandfather clause”) invoeren voor degenen die al meerdere jaren legaal in Nederland wonen en zich hebben geïntegreerd onder de verwachting van de 5-jaarstermijn.

Zo'n regeling zou passen bij de Nederlandse traditie van zorgvuldigheid, redelijkheid en rechtszekerheid.

6. Breder perspectief

Integratie en burgerschap gaan niet enkel over tijd, maar over deelname, verantwoordelijkheid en verbondenheid. Voor gezinnen die hier al jaren wonen, werken, leren en bijdragen, zal een verdubbeling van de termijn geen maatschappelijke winst opleveren, maar wel onzekerheid en ongelijkheid creëren.

Er dreigt een tweeledige samenleving te ontstaan:

- Mensen die volledig geïntegreerd zijn maar nog jarenlang geen volwaardige burgerrechten hebben; en
- Mensen die eerder zijn gekomen en daardoor sneller konden naturaliseren.

Dit zou juist het gevoel van gemeenschappelijkheid en gelijkwaardigheid kunnen verzwakken dat Nederland zo kenmerkt.

7. Conclusie

Wij doen een dringend beroep op de Nederlandse overheid en de Tweede Kamer om het voorstel te heroverwegen, of op zijn minst humane en eerlijke overgangs- en veiligheidsbepalingen op te nemen.

Gezinnen zoals het onze zijn geïntegreerd, dragen bij aan de economie en samenleving, en willen hier onze toekomst opbouwen. Een verdubbeling van de wachttijd – gecombineerd met de noodzaak om terug te keren naar een onveilig land voor documentvernieuwing – zou een onnodige en pijnlijke last betekenen.

Wij hopen dat de uiteindelijke wetgeving recht zal doen aan de kernwaarden van Nederland: billijkheid, proportionaliteit en menselijkheid.